

LÉKAŘSKÁ FAKULTA MU V BRNĚ
KATEDRA PORODNÍ ASISTENCE A ZDRAVOTNICKÝCH
ZÁCHRANÁŘŮ

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ, ZDRAVOTNÍ POLITIKA

Zdravotnictví

2

- Resortní systém obsahující soustavu odborných zařízení, které byly vytvořeny s cílem poznávat a uspokojovat zdravotní potřeby i oprávněné požadavky lidí.
- Funkce :
  - usměrňovat a koordinovat systém péče o zdraví,
  - řídit soustavu zdravotnictví

Veřejné zdravotnictví

3

- multidisciplinární obor (sociologie, statistika, epidemiologie, ekonomika, medicína, ...)
- tvorba a realizace státní zdravotní politiky v závislosti na zdravotním stavu populace
- zabývá se prevencí, prodlužováním života, podporou zdraví prostřednictvím organizovaného úsilí společnosti (WHO)
- studuje zdraví jako komplexní společenský jev
- EUPHA – Evropská asociace veřejného zdravotnictví

Podklady pro činnost

4

- znalost zdr. stavu obyvatel, věk, prostředí
- vyhovující síť zdravotnických zařízení
- dostatečné personální a technické vybavení
- finanční zajištění všech potřebných činností
- motivace ke zvyšování kvalifikace

Stěžejní oblasti

5

- Podpora zdraví – zdravotní výchova, životní styl
- Prevence nemocí – epidemiologie a hygiena
- Sociální medicína – zdraví (sociální skupiny)
- zdravotní politika a management zdravotnictví – systémy, organizace, legislativa

Hlavní principy

6

- zlepšení zdravotního stavu populace
- prevence v primární péči
- zajišťování socioekonomických determinant zdraví a rizikových faktorů
- multidisciplinární přístup

Zdravotní péče

7

- péče o akutně a chronicky nemocné, osoby s vrozenou vadou nebo úrazem, realizace prevence nemoci nebo nezpůsobilosti, komplexní rehabilitace, opatření k udržení zdraví, zdravotní výchova
- úplná zdravotní péče – opatření k podpoře zdraví, prevence nemocí a úrazů na všech úrovních, včasná diagnostika a léčba, včetně komplexní rehabilitace a zdravotní výchovy.

Primární péče

- dostupná
- kulturně přijatelná
- poskytovaná ekonomicky
- profesionálně a vědecky důvěryhodná
- důsledně orientována na potřeby a požadavky obyvatel

Složky základní (primární) péče

9

- péče v rodině
- péče praktických lékařů
- nemocniční péče
- domácí péče
- péče svépomocných skupin
- laická péče (60 – 90% zdravotní péče)
- péče dobrovolníků (charity apod.)
- navazují na ni ambulantní specialisti, nemocnice, ...

Zdravotní politika

- Souhrn opatření, jimiž vláda vyjadřuje své hodnoty, politické cíle a politické priority v oblasti zdravotní péče.
- Identifikuje nejvýznamnější zdravotní problémy společnosti (zdravotní stav obyvatelstva).
- Formuluje cíle a jak jich dosáhnout.
- Zavedení postupů do praxe.
- Vyhodnocení výsledků (cílový stav zdraví).

Ukazatelé zdravotní péče

- zdravotní indikátory definované WHO v rámci programu Zdraví 2020
- indikátory zdravotního stavu
- indikátory zabezpečení obyvatelstva zdravotní péčí a její kvalita
- indikátory zabezpečení zdravotně relevantních životních a pracovních podmínek
- indikátory zdravotní politiky státu

Ovlivňující faktory

- společenská kultura státu
  - etika, tradice, morálka, kultura, právo
- dosažení stupně ekonomiky
  - HDP, solidarita, veřejné výdaje
- vstup dalších faktorů
  - veřejné mínění, masmédia, loby

Česká zdr. politika

- 1945 – 1989 – důsledky války, počet zdravotníků, narušená síť ZZ; snížení infekčních chorob, zdraví dosaženo odhalením a vyhubením patologických agens
- po roce 1989 – definovány 3 obecné cíle směřování transformace zdravotnictví:
  1. demokratizace, humanizace a zvýšení kvality poskytované péče
  2. nalezení finančních zdrojů a jejich efektivní využívání
  3. pozvednutí odborné a společenské prestiže zdravotníků

Hlavní otázky

- zodpovědnost za zdraví jedince a společnosti
- míra solidarity občanů a její realizace
- úloha jedince a státu při poskytování služeb
- způsoby vyrovnání se s nedostatkem prostředků
- efektivnost zdravotní péče z hlediska zlepšování zdraví
- humánnost poskytovaných služeb
- rovnoměrnost poskytnutých služeb
- nejefektivnější způsob poskytování služeb při zabezpečení nejlepšího využití dostupných zdrojů

Zdroje

Jarošová, D. Organizace a řízení ve
zdravotnictví